

Pirkanmaan alueellisen hyvinvointikertomuksen = alueellisen terveyden edistämisen koordinaation painopisteet vuodelle 2014 = **TAVOITTEET**

- Alueellisten ravitsemus- ja terveystoimintasuunnitelmien laatiminen ja toimeenpano (Terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen vaikuttamalla suurten kansantautien esiintyvyyteen)
- Terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen aseman vahvistaminen sisäisen turvallisuuden suunnittelussa (Yhteisöllisyys, syrjäytymisen vähentäminen ja sisäinen turvallisuus)
- Terveyden ja hyvinvoinnin brändääminen kaikkia kiinnostavaksi tuotteeksi (Viestintä)

Tavoitteet	Ehdotuksia toimenpiteiksi	Ehdotuksia resurssitarpeiksi	Ehdotuksia vastuutahoiksi	Ehdotuksia arviointimenetelyiksi	Toteutus v. 2014
Alueellisten ravitsemus- ja terveystoimintasuunnitelmien laatiminen ja toimeenpano <i>Alueellinen koordinaatio</i>	Vastuutahot kehittävät ja pitävät aiheita esillä, ravitsemus ja liikunta osaksi kuntien hyvinvointikertomustyötä sekä potilaan ohjausta ja -hoitoa	Aikaa kehittämiseen ja toimeenpanoon avainhenkilöille	TED -neuvottelukunta, alueellinen TED- työryhmä, TED -ylilääkäri	Indikaattoreiden seuranta, TEA -viisarin tiedonkeruu, palautteet kuntien hyvinvointityryhmistä	<ol style="list-style-type: none"> 1. Alueellisen terveystoimintasuunnitelman kuntakierros helmi-huhtikuu 2014: 24 kuntaa/ 379 osallistujaa Pshp:n, HLU:n ja UKK-instituutin edustajien lisäksi. Ted-ylilääkäriin juttu Hämeen Sportti-lehdessä. Paikallislehdissä juttuja kuntakierroksesta 2. Vuosittaisen hyvinvointisuunnitelman vuoden 2014 loppuun mennessä oli laatinut 10/24 kuntaa ja näistä 10/10:ssä oli ravitsemus ja 10/10:ssä liikunta mukana. Laajan hyvinvointikertomuksen oli laatinut 18/24 kuntaa ja laajoissa ravitsemus oli 15/24:ssä ja liikunta 14/18:ssa mukana. 3. TerPS2 Pirkanmaan osahankkeen kuntien hyvinvointityöryhmien yhteinen työseminaari 12.2.2014: ravitsemus kunnan eri toimialojen toiminnassa. 44 osallistujaa (20/ sote, 7/ sivistys, 5/tekninen ja 12/ keskushallinto ja jory) 4. Uudet ravitsemussuosituksen käytäntöön – koulutussarja, jossa yht. 460 osanottajaa + etäyhteisöjen päässä olleet 5. Yhteistyö Hengitysliiton ”Hengitä ja hengästy” – hankkeen kanssa. 6. Yhteistyö HLU:n kanssa, joka palkannut projektityöntekijän tukemaan kunta alueellisen terveystoimintasuunnitelman toimeenpanossa.
<i>Kunta</i>	Alueellisten ravitsemus- ja liikuntasuunnitelmien sekä muun elintapaohjauksen juurruttaminen eri toimialojen käytännöiksi hyvin-	Aikaa hyvinvointiryhmien työskentelylle ja toimintakäytäntöjen kehittämiseksi	Kuntien ylin johto sekä hyvinvointikoordinaattorit ja hyvinvointiryhmät	Hyvinvointikertomukset, poikkitoiminnalliset teema-kohtaiset työryhmät	<ol style="list-style-type: none"> 1. Hyvinvointiryhmät 22/24 kunnassa, hyvinvointikoordinaattorit 21/24 kunnassa 2. Kirjalliset tehtäväkuvaukset hyvinvointityöryhmillä 15/24 kunnassa ja hyvinvointikoordinaattorilla 14/24 kunnassa 3. Vuosittaisen hyvinvointisuunnitelman vuoden 2014 loppuun mennessä oli laatinut 10/24 kuntaa ja näistä

	vointikertomustyön avulla				10/10:ssä oli ravitseminen ja 10/10:ssä liikunta mukana. Laajan hyvinvointikertomuksen oli laatinut 18/24 kuntaa ja laajoissa ravitseminen oli 15/24:ssä ja liikunta 14/18:ssa mukana. Painopisteiden toimeenpanoa viedään suurimmassa osassa kuntia vuoden 2016 toiminta- ja taloussuunnitelmiin.
<i>Pirkanmaan sairaanhoitopiirin tuottama erikoissairaanhoito</i>	Ravitseminen ja liikunta osaksi potilaan ohjausta ja hoitoa	Toimintakäytäntöjen kehittäminen ja erikoissairaanhoidon TED- koordinaattori koordinoimaan yhteisiä käytäntöjä	Sairaanhoitopiirin ylin johto ja toimialuejohtajat	Elintapaohjausta koskevat yhteiset käytännöt sairaanhoitopiirin intra- ja extranetsivustoilla	<ol style="list-style-type: none"> 50% työpanoksella erikoissairaanhoidon TED-koordinaattori 2013 -> Kehitetty käytäntöjä. Esim. TA1: geriatrisen potilaan kotiuttamiskäytännöt, toimintakyky ja jatkohoidon turvaaminen Savuttomuusohjelman toimeenpanoon liittyvät käytännöt ja koulutukset. Ravitseminen sovittu painopisteeksi vuodelle 2015.
Terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen aseman vahvistaminen sisäisen turvallisuuden suunnittelussa <i>Alueellinen koordinaatio</i>	<ol style="list-style-type: none"> Turvallisuussuunnitelmien linkittäminen hyvinvointikertomuksiin Terveyden edistämisen asiantuntijat mukaan turvallisuutta koskevaan alueelliseen suunnitteluun ja päätöksentekoon Alueelliset hankkeet nuorten syrjäytymisen vähentämiseksi (esim. Kaste-hankkeet) 	<ol style="list-style-type: none"> Aikaa kehittämiseen ja toimeenpantoon avainhenkilöille Tietoteknisiä osajoukkoja, media-osaajat, tarvittavat laitteet, asiantuntijakouluttajat, koulutusten koordinaattori Hoito- ja palveluketjujen rakentaminen ja juurruttaminen 	AVI ja ELY, perusterveydenhuollon yksikkö	Näkyvyys alueellisissa asiakirjoissa	<ol style="list-style-type: none"> LSSAVIn sisäisen turvallisuuden suunnittelusta vastaava kehitys- ja strategiapäällikkö alueellisen TED-työryhmän kokouksessa 5/2014 Hyvinvointikoordinaattoreiden kokoukset: turvallisuussuunnitelman linkittäminen hyvinvointikertomukseen Kaste-hankkeet päättymässä. Esim. Kasperin huomioitujen lasten mielenterveyden palveluverkon päivityksessä. Alueellisen terveystilasuunnitelman toimenpite-ehdotuksissa keinoja syrjäytymisen vähentämiseksi
<i>Kunta</i>	<ol style="list-style-type: none"> Turvallisuussuunnitelmien linkittäminen hyvinvointikertomuksiin Terveyden edistämisen asiantuntijat mukaan turvallisuutta koskevaan alueelliseen suunnitteluun ja päätöksentekoon 	<ol style="list-style-type: none"> Aikaa hyvinvointiryhmien työskentelylle Resursseja elämäntapa- ja valmennukseen ja etsivän työhön eri kohderyhmille kuten lapsiperheille, nuorisolle, pitkäaikaistyöttömille, mielenterve- 	<ol style="list-style-type: none"> Kunnan ylin johto, hyvinvointikoordinaattorit ja hyvinvointiryhmät Sosiaalityö, työllisyyspalvelut, oppilashuolto, terveystoimi, nuorisotoimi, järjestöt ja seurakunta 	<ol style="list-style-type: none"> Turvallisuussuunnitelman osa hyvinvointikertomusta Tilastot Työttömien terveystarkastukset Koko perheen hyvinvointitarkastusten % (4v, 1.lk, 5.lk, 8.lk) 	<ol style="list-style-type: none"> Käsitelty alkuvuodesta 2014 vuoden 2013 kouluterveystarkastuksen tulokset hyvinvointiryhmissä. Käynnistetty turvallisuussuunnitelmien linkittäminen osaksi hyvinvointikertomuksia. Esim. www.hyvinvointikertomus.fi /Valmiit asiakirjat/ Sastamala linkki Sastamalan ja Punkalaitumen Hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelmaan 2013 -2016. Hyvinvointikertomusten painopisteissä syrjäytymisen ehkäisy kaikissa laajoissa hyvinvointikertomuksissa (18/ 24 kuntaa) ja kaikissa vuosittaisissa suunnitelmissa (10/24 kuntaa). Vuonna 2014 valmistune-

	3. Koulukiusaamisen ehkäisykeinot 4. Etsivä nuorisotyö 5. Koulutuksen ja työllistämisen tukeminen sekä työttömien aktivointi 6. Vanhemmuuden tukeminen ja passiivisten vanhempien löytäminen	yskuntoutujille			den hyvinvointikertomusten painopisteistä ei vielä toimenpiteitä vuona 2014.
<i>Pirkanmaan sairaanhoitopiirin tuottama erikoissairaanhoito</i>	1. Potilaan lähiyhteisö mukaan ohjaukseen ja hoitoon 2. Elintapaohjaus ja omahoidon tuki osaksi potilaan ohjausta ja hoitoa 3. Arjessa selviytymisen ja tukiverkoston kartoitus sisältyy kotiutuskäytäntöihin	Toimiva viestintäjärjestelmä erikoissairanhoidon ja kuntien välillä	Sairaanhoitopiirin ylin johto	Hoito- ja palveluketjujen arviointi	1. Kehitetty käytäntöjä. Esim. TA1: geriatrisen potilaan kotiuttamiskäytännöt, toimintakyky ja jatkohoidon turvaaminen TA 2. Savuttomuusohjelman toimeenpanoon liittyvät käytännöt ja koulutukset 3. Hoitoketjujen arviointi: esim. reumasairauksien hoitoketjussa käytössä omahoitolomake ja toiminta-/työkyvyn arviointi
Terveyden ja hyvinvoinnin brändääminen kaikkia kiinnostavaksi tuotteeksi <i>Alueellinen koordinaatio</i>	Alueellisesta terveyden edistämisestä viestitään aktiivisesti ja kohdennetusti päättäjille ja kansalaisille	1. Asiantuntijaverkosto, media- ja tietoteknisiä osaajia, markkinointiosaajia 2. Nimettyjen asiantuntijoiden toimeenpääntään kuuluu viestintä ja viestintään on resursoitu aikaa	TED -neuvottelukunta, alueellinen TED -työryhmä, TED -ylilääkäri, Pshp, UKK-instituutti, THL, HLU	1. Alueellinen näkyvyys 2. Näkyvyys valtakunnallisissa ja kansainvälisissä seminaareissa	1. Terveyspuun jatkekehittäminen sai rahoituksen ja projekti käynnistyi. Uuden version julkaisu 2/2015 2. Aamulehden artikkeli Pshp:n savuttomuusohjelmasta + muita kansalaisille suunnattuja TED-artikkeleita. 3. Paikallislehdissä juttuja kouluterveyskyselyn tuloksista ja alueellisen terveystuennon suunnitelman kuntakierroksista. 4. SOVELI:n lehdessä ja Hämeen Sportissa artikkelit Pirkanmaan alueellisesta terveystuennon suunnitelmasta. 5. Barcelonan kansainvälisessä HPH-kongressissa suullinen esitys alueellisesta TED-koordinaatiosta. 6. Lounais-Suomen AVIn ja Varsinais-Suomen – ja Satakunnan sairaanhoitopiirien järjestämässä alueellisissa tilaisuuksissa esitelty Pirkanmaan alueellista terveyden edistämisen koordinaatiota ja alueellista terveystuennon suunnitelmaa. 7. TerPS2-hankkeen valtakunnallisessa päätösseminaarissa Pirkanmaan hankkeen esittely ja artikkeli

					<p>"Matkalla hyvinvointiin" –lehdessä, jota lähetetty 8 – 10kpl Suomen kaikkien kuntien hallintoon. Samassa lehdessä myös case-esimerkkinä ja kansikuvajuttuna Nokian kaupunki.</p> <p>8. Eritelty Pirkanmaan ja Kanta-Hämeen liikuntaviranhaltijoiden työseminaarissa Pirkanmaan alueellinen terveystuontasuunnitelma</p> <p>9. TerPS2 Pirkanmaan osahankkeen päätöseminääri 5.6.2014. Osallistujia 85</p> <p>10. Alueellinen koulutuspäivä (28.8.2014) Terveystuontu edistäminen elämäntuontu eri vaiheissa, 51 osallistujaa</p> <p>11. Uudet ravitsemussuositukset käytäntöön – koulutussarja, jossa yht. 460 osanottajaa + etäyhteyksien päässä olleet</p> <p>12. UKK-instituutti ja HLU mukana alueellisen terveystuontu suunnitelman laatimisessa. Pitävät omalta osaltaan sitä esillä</p>
<i>Kunta</i>	Kunnan omien hyvien käytäntöjen tunnistaminen ja kehittäminen esim. asiakaspalautteiden ja asiakasfoorumien avulla	Aikaa asiakaspalautteiden kokoamiselle	Kuntien hyvinvointikoordinaattorit ja hyvinvointiryhmät	Asiakaspalautteet	<p>1. Systemaattista asiakaspalautteiden keräämistä kuvaamaan hyvinvointikertomuksen painopisteiden toteutusta ei vielä ole. Yksittäisiä asiakaspalautteiden keruita ollut.</p> <p>2. Joissakin kunnissa ollut kuntalaisille suunnattuja terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseen liittyviä tapahtumia, joissa saatu kuntalaispalautetta.</p> <p>3. Paikallislehdissä juttuja kouluterveyskyselyn tulokista ja alueellisen terveystuontu suunnitelman kuntakierroksista.</p>
<i>Pirkanmaan sairaanhoitopiirin tuottama erikoissairaanhoito</i>	<p>1. Terveystuontu ja hyvinvoinnin edistäminen sairaanhoitopiiriin internet-, extranet- ja intranet –sivustoilla</p> <p>2. Elintapaohjaukseen liittyvät tunnistamisen ja puheeksiottamisen mallit sairaanhoitopiiriin intranet- ja extranet-sivustoilla</p>	Erikoissairaanhoitotun TED -koordinaattori koordinoimaan yhteisiä käytäntöjä	Sairaanhoitopiiriin ylin johto ja toimialuejohtajat	Elintapaohjaukseen koskevat yhteiset käytännöt sairaanhoitopiiriin intranet- ja extranet -sivustoilla	<p>1. Sairaanhoitopiiriin verkkosivujen uudistus käynnissä. Myös TED-sivut päivitetään</p> <p>2. Elintapaohjaus käynnistetty savuttomuuden tukemisesta. Järjestetty alueellinen koulutus puheeksiottamisesta ja koulutus savuttomuuden tukemisesta erikoissairaanhoitotun</p> <p>3. Pshp:n intranet sivustolla ohjeita ja malleja savuttomuuden puheeksiottamisesta</p> <p>4. InnoEvent –tapahtumassa 11/2014 kehittämishankkeena myös savuttomuus. 8 eri ryhmää koosti ideoita.</p>